

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu z dnia (...) r. w zakresie punktu 1, 2 i 4

W sprawie z wniosku P. 1 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. o stwierdzenie nabycia spadku po Z. P. córce A. i A. zmarłej w dniu (...) r. w G. – uczestnicy postępowania J. M. oraz M. M. (2) złożyli wnioski w pismach procesowych z dnia (...) r. (k. 145 i k. 151) o zatwierdzenie uchylecia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku i przyjęcie oświadczeń z dnia (...) r. o odrzuceniu spadku przypadających im na podstawie ustawy po zmarłej Z. P., w których złożenie własnoręcznego podpisu w obecności notariusza A. D. w jej kancelarii notarialnej w O. została urzędowo poświadczona (k. 147, k. 154).

Uzasadniając złożone wnioski uczestnicy postępowania wskazali, że Z. P. była ich daleką krewną i nie wiedzieli o jej śmierci ani o pozostawionym długu, dodatkowo w chwili śmierci Z. P. uczestniczka postępowania J. M. była małoletnią. Uczestnicy postępowania jak i ich rodzice nie utrzymywali żadnych kontaktów ze spadkodawczynią. Matka uczestników D. M. w dniu (...) r. złożyła przed notariuszem D. N. oświadczenie o odrzuceniu spadku po Z. P., natomiast nie poinformowała swojego syna M. M. (2), że jako osoba pełnoletnia powinien również z ostrożności złożyć stosowne oświadczenie o odrzuceniu spadku. D. M. nie złożyła także oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu swojej małoletniej córki J. M., pozostając w błędnym przekonaniu, że krąg spadkobierców ustawowych po zmarłej Z. P. zamyka się na niej i jej rodzeństwu i że do kręgu tego nie wchodzi jej dzieci.

Uczestnicy postępowania J. M. i M. M. (2) oświadczyli, że dowiedzieli się o długach swojej dalekiej krewnej dopiero, kiedy doręczone im zostało z Sądu Rejonowego w. O. wezwanie na rozprawę oraz wniosek wierzyciela P. 1 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. o zawezwaniu do próby ugodowej, w którym wskazano, że zmarła Z. P. pozostawiła dług wynikający z niespłaconej pożyczki (kredytu konsumenckiego) (k.148, k. 155).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Do Sądu Rejonowego w. O. został złożony w dniu (...) r. wniosek wierzyciela P. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. o zawezwanie do próby ugodowej w sprawie o zapłatę należności w kwocie (...) złotych wynikającej z tytułu umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego nr (...) zawartego przez Z. P. zmarłą w dniu (...) r. (k.4-5 akt sprawy SR w. O. o sygn. akt (...)). Uczestnicy postępowania M. M. (2) oraz J. M. na rozprawie w dniu (...) r. przed Sądem Rejonowym w. O. oświadczyli, że nie chcą zawrzeć ugody.

M. M. (2) oraz J. M. w dniu (...) r. złożyli oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej Z. P., własnoręczność złożonego podpisu w obecności notariusza A. D. została urzędowo poświadczona (w jej kancelarii notarialnej w O. za numerem Rep. (...) oraz Repertorium A Nr (...)) (oświadczenia k. 147, k. 154).

Na rozprawie przed Sądem Rejonowym w. Z. w dniu (...) r. przesłuchani uczestnicy postępowania J. M. oraz M. M. (2) wskazali, że zmarłej krewnej Z. P. nigdy nie poznali osobiście. O jej długach dowiedzieli się dopiero z momentem otrzymania wezwania na rozprawę w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej. Wtedy to ustalili, że mogą być spadkobiercami, na których będzie ciążył obowiązek spłaty należności wynikającej z zaciągniętego przez zmarłą krewną kredytu konsumenckiego. Uczestnicy postępowania oświadczyli, że ich matka D. M. nigdy ich nie poinformowała, że po złożeniu przez nią oświadczenia o odrzuceniu spadku wchodzi automatycznie do kręgu spadkobierców po zmarłej krewnej (akt notarialny z dnia (...) r. - oświadczenie o odrzuceniu spadku akt sprawy Sądu Rejonowego w. Z. o sygn. (...)). Powyższą okoliczność potwierdziła w swoich zeznaniach matka uczestników postępowania (k. 252v-253). Świadek D. M. zeznała, że została błędnie poinformowana przez notariusza przy składaniu przez nią oświadczenia o odrzuceniu spadku, iż jej dzieci nie muszą składać żadnych oświadczeń, ponieważ krąg spadkobierców po zmarłej Z. P. zamyka się na niej. Świadek dodatkowo wyjaśniła, że w tamtym czasie ona sama

jak i jej dzieci przeżywali osobistą tragedię z powodu śmierci ich ojca, a jej męża, dlatego też sprawy dalszych krewnych miały znaczenie drugorzędne.

Zgodnie z przepisem art. 1019 k.c. jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się oświadczenie o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami: uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem, spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca (§1). Spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu (§2). Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd (§3).

W sprawie uczestnicy powołali się na błąd co do przedmiotu spadku, ponieważ jak wynika z ich oświadczeń o długach spadkowych po zmarłej Z. P. mieli dowiedzieć się dopiero z momentem otrzymania wezwania w przedmiocie zawarcia próby ugodowej przed Sądem Rejonowym w. O.. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie wskazuje, że uczestnicy postępowania mieli być informowani w inny sposób o pozostawionych długach przez ich krewną. Ponadto matka uczestników postępowania przyznała, że dołożyła ze swojej strony należytej staranności i sama złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po Z. P., natomiast jako przedstawicielka ustawowa wówczas małoletniej J. M. została wprowadzona w błąd, co do braku konieczności złożenia dalszego oświadczenia za zgodą sądu rodzinnego w imieniu swojej córki. Pozostając w błędzie co do prawa przedstawicielka ustawowa nie przekazała informacji o powyższym obowiązku swojemu pełnoletniemu synowi M. M. (2).

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje, że w przypadku uczestników postępowania M. M. (2) i jego siostry J. M. zachodzą uzasadnione okoliczności, aby stwierdzić, że pozostawali oni w błędnym przeświadczeniu, że nie wchodzi do kręgu spadkobierców po zmarłej kuzynce Z. P.. Małoletnia wówczas J. M. i niewiele od niej straszy brat M. M. (2) na chwilę śmierci kuzynki oraz na datę złożonego przez ich matkę oświadczenia o odrzuceniu spadku – nie posiadali wiedzy i świadomości jako spadkobiercy. Uczestnicy postępowania nie znali okoliczności uzasadniających ich powołanie do spadku, nie mieli wiedzy o tytule powołania. W tych okolicznościach zdaniem Sądu za uzasadnione było złożenie przez uczestników oświadczeń o odrzuceniu spadku i następnie wystąpienie przed sądem spadku do ich zatwierdzenia. Gdyby uczestnicy mieli wiedzę o tytule powołania ich do spadku oraz o okoliczności pozostawienia długu przez zmarłą, to z pewnością złożyliby w ustawowym terminie stosowne oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne oraz oceną prawną Sąd uwzględnił wnioski uczestników postępowania M. M. (2) oraz J. M. i zatwierdził ich oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczeń o odrzuceniu spadku i przyjął ich oświadczenia o odrzuceniu spadku po Z. P. córce A. i A. zmarłej w dniu (...) r. w G..

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd rozstrzygnął o nich na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że zainteresowani w sprawie ponoszą koszty związane ze swym udziałem we własnym zakresie. Sąd nie uwzględnił wniosku o zasądzenie od uczestników postępowania kosztów postępowania na rzecz wnioskodawcy, wśród których wymieniono koszty zastępstwa prawnego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 2 w zw. z § 15 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych tj. kwotę 720 złotych oraz kosztów opłaty sądowej od wniosku, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kosztów wpisu do Rejestru Spadkowego oraz kosztów pięciu odpisów aktu urodzenia uczestników postępowania. W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca i uczestnicy postępowania byli w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, ponieważ w przypadku wnioskodawcy chodziło o ustalenie kto będzie odpowiedzialny za długi spadkowe, zaś w przypadku uczestników postępowania ich zainteresowanie sprowadzało się do tego, aby również ustalić prawnego spadkobiercę po zmarłej i jak wynika z dokonanych przez nich czynności dopełnić prawnych formalności, aby w odpowiednim czasie złożyć oświadczenia o odrzuceniu spadku i prawa do spadku nie zostały na nich stwierdzone. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie generalna zasada orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym wyrażona w art. 520 § 1 k.p.c. i brak jest

przesłanek, aby Sąd miał od tej zasady odstąpić i zasądzić koszty postępowania w sposób zawnioskowany przez wnioskodawcę.

S. (...)